

denne periode er udløbet, vil udlejeren ofte opbevare en eller flere kopier af filmen, der ikke er opslidt. Det sker undertiden, at sådanne film genudsendes, idet der så træffes en ny aftale med producenten om retten for en yderligere periode. Det er næppe tænkeligt, at det vederlag, der erlægges herfor, af nogen vil blive betragtet som vederlag for den ting — kopien — der allerede i en årække har været udlejers ejendom.

Det er blevet hævdet, at sondringen mellem vederlaget for tingen og vederlaget for ophavsretten er urigtig, idet producenten af filmen ikke vil sælge sin ting uden at opnå licensen, hvilket skulle betyde, at licensen var en del af indkøbsprisen for tingen. Denne påstand er imidlertid fundamentalt urigtig. Der vil næppe være nogen producent, der vil modsætte sig, at en kopi sælges til den sædvanlige laboratoriepris, når blot det sker til køberens personlige brug, uden at denne får ret til at udnytte ophavsrettighederne, d. v. s. uden ret til offentlig gengivelse af den kunstneriske præstation. Således sælges for eksempel mængder af kopier til Film-museet, uden at der bliver tale om nogen licens, medmindre museet ønsker at anvende kopien ved offentlige forevisninger.

Det er fremdeles blevet hævdet, at der er adskillige klare eksempler på, at vederlag for ophavsretten belægges med omsætningsafgift i forbindelse med vederlaget for varen, idet det således er blevet fremhævet, at man ved køb af eksempelvis en bog eller en grammofonplade — af hvilke varer der svares afgift af henholdsvis engros- og detailprisen — svarer afgift af varens pris og dermed af forfatterens og kunstnerens licens. På tilsvarende måde skulle der derfor kunne opkræves afgift af producentens licens for film. Denne slutning beror imidlertid på en fuldstændig misforståelse, idet den, der køber bogen eller grammofonpladen, netop forskaffer sig en materiel rørlig ting, men ikke nogen del af ophavsretten. Han vil vel være berettiget til gennem læsning af bogen eller ved at lytte til grammofonpladen at opnå indtrykket af den kunstneriske præstation, ligesom han kan delagtiggøre sine nærmeste i indtrykket, men han er selvsagt uberettiget til at mangfoldiggøre bogen eller oplæse denne offentligt eller til at foreføre grammo-

fonpladen offentligt, ligeledes kan han ikke hindre andre igennem køb at forskaffe sig den samme oplevelse. Modsat vil den filmudlejer, der erhverver sig retten til at udleje en film, betale for selve ophavsretten, idet han dels kan hindre andre i at udnytte denne ret, dels selv kan udnytte fremførelsesretten mod vederlag. Rigtigheden af vor opfattelse vil muligvis bedst illustreres ved, at en biograf, der har købt et lydband, af hvilket omsætningsafgift er erlagt, kun kan fremføre dette for sit publikum mod at svare en licens til KODA, af hvilken licens der ikke skal betales omsætningsafgift. Forholdet er aldeles parallelt med filmudlejeren, der har anskaffet en filmkopi og derefter anvender denne ved offentlige forevisninger.

Endelig har man hævdet, at der kan anvendes en art analogislutning fra lovens § 17, stk. 4, hvorefter toldberegningensværdien kan lægges til grund, idet man mener at kunne drage en parallel til den for adskillige år siden anvendte fremgangsmåde, hvor licenserne — på et tidspunkt, hvor filmkopier var belagt med værditold — blev toldberigtiget. Hertil må vi bemærke, at den dengang anvendte fortolkning netop blev imødegået af filmimportørerne, hvilket førte til, at toldloven blev ændret. Endvidere at hele det ophavsretlige problem har fundet sin løsning netop i den mellemliggende periode, hvorved forudsætningerne for den oprindelige afgørelse er fundamentalt ændrede; formentlig ville dette forhold alene have medført en ændret fortolkning i sin tid. Endelig er betydningen af § 17, stk. 4, efter vor opfattelse, 1) at man erstatte de mange beregningsmuligheder i stk. 2 og 3 med eet, toldberegningensværdien, der i det overvejende antal tilfælde vil være fakturaværdien, og 2) at fastslå, at også tolden er afgiftspligtig. Det er uantageligt, at bestemmelsen skulle kunne fortolkes så omfattende, at den afgiver nogensomhelst hjemmel til beskatning af rettigheder, der i øvrigt falder udenfor loven, og for hvilke der ikke foreligger nogen toldberegningensværdi.

Det ovenfor fremførte vedrører de normale tilfælde, hvor en pris for kopien lader sig konstatere direkte gennem faktura. Som indledningsvis nævnt gives der imidlertid tilfælde, hvor kopien enten ikke faktureres særskilt, eller hvor der består et sådant afhængighedsforhold mellem leverandør og